

7.

Uždėjus turniketą, būtina pažymėti uždėjimo laiką, tam skirtoje vietoje ant turniketo arba ant sužeistoj kūno užrašant raidę T ir uždėjimo laiką.

8.

Turniketas nenuimamas, kol nebus suteikta specializuota medicininė pagalba.

1. STIPRIA UŽSPAUSKITE KRAUJUOJANČIĄ ŽAIZDĄ

2. UŽDĖKITE TURNIKETĄ

3. DĖMESIO!

Turniketo atleidimas ar nuėmimas be specializuotų medikų priežiūros pavojingas sužeistoj gyvybei!

Komercinių turniketų konstrukcija gali skirtis, todėl rekomenduojama atidžiai persiskaityti konkretaus turniketo naudojimosi instrukciją. **Visi turniketai turi būti pažymėti CE ir ISO ženklų.**

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

J. Basanavičiaus g. 7, Kuršėnai
+370 683 27 615

[f siauliurvsb](https://www.facebook.com/siauliurvsb) | www.siauliurvsb.lt | vsb.siauliuraj@gmail.com

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

TURNIKETAS

KAM SKIRTAS IR KAIP JĮ NAUDOTI?

Dauguma žmonių išsigąsta, pamatę kraują. Tai yra normalu. Žinojimas, kaip taisyklingai suteikti pagalbą stipraus kraujavimo atveju, padeda nepasimesti ir laiku suteikti efektyvią pagalbą.

Išorinis kraujavimas yra stiprus, jei matote srove tekančią kraują arba krauju sparčiai mirksta drabužiai. Tokį kraujavimą būtina stabdyti nedelsiant, nelaukiant medikų, nes žmogus iš stambiųjų kraujagyslių gali mirtinai nukraujuoti per 1,5 min. Gausiam kraujavimui stabdyti yra skirta priemonė – turniketas.

TURNIKETAS – tai pramoniniu būdu pagamintas arteriniam kraujavimui galūnėse stabdyti skirtas prietaisas, maunamas ant rankos ar kojos ir veržiamas tol, kol nustoja kraujuoti iš galūnės žaizdos. Jis naudojamas kaip pagrindinė gelbėjimo priemonė smarkiai kraujuojant iš žaizdos, kai išorinio kraujavimo nepavyksta sustabdyti spaudžiamuoju tvarsčiu (standartiniais būdais).

Turniketą galima naudoti ir tada, kai taikyti standartinių būdų neįmanoma, pvz., kai yra itin daug sužeistųjų. Turniketo konstrukcija leidžia valdyti jį viena ranka, sužeistasis gali jį užsidėti pats, be kitų pagalbos per 10–30 sekundžių.

Ši priemonė dažnai išgelbsti gyvybes iki atvykstant profesionaliai medicinos pagalbai.

KAIP UŽDĖTI TURNIKETĄ?

1.

Turniketas dedamas 5–8 cm aukščiau žaizdos (tarp žaizdos ir širdies).

2.

Jeigu kraujavimo vieta nėra aiški ar nėra laiko apžiūrėti sužeidimo dėl nesaugios aplinkos, turniketas dedamas ant galūnės kuo aukščiau, nenuimant drabužių.

3.

Dedant ant rūbų, būtina patikrinti, ar tarp turniketo ir galūnės nėra nereikalingų daiktų, tokių kaip raktai, telefonai, žiebtuvėliai ar kiti daiktai, kurie gali trukdyti tinkamai užveržti turniketu galūnės kraujotaką.

4.

Uždėjus turniketą, sukruką užveržti iki galo arba taip, kad sustotų kraujavimas ir nebūtų jaučiamas periferinis pulsas. Veržimo sukruką užtvirtinti tam skirtoje vietoje.

5.

Nepakankamai užveržus turniketą ir nesusabdžius arterinės kraujotakos, kraujavimas gali suintensyvėti.

6.

Nepavykus sustabdyti kraujavimo vienu turniketu, uždėti antrąjį turniketą aukščiau pirmojo (tarp žaizdos ir širdies).